

SEKCIJA ZA PROMET

Epidemija virusa COVID-19 je sektor cestnega prevoznitva pahnila v popolnoma novo in nepredvidljivo situacijo. Občasni prevozi potnikov so popolnoma obstali, režim prevozov blaga pa se je zaradi sprejetih ukrepov proti širjenju epidemije spreminjal iz dneva v dan.

Kljub izredno težkemu in nepredvidljivemu obdobju so s svojim delom nadaljevale delovne skupine in odbori za reševanje problematike sektorja cestnih prevozov:

- Odbor-mali logistični centri (MLC)
- Avtobusni odbor
- Delovna skupina: omejevanje tovornega prometa na lokalnih cestah
- Delovna skupina: fleksibilne oblike zaposlovanja voznikov
- Delovna skupina: priprava strateškega načrta za boj proti nelojalni konkurenci
- Delovna skupina: organizacija dogodka za prevoznike »Srečanje prevoznških družin in prevoznikov Slovenije«
- Delovna skupina: lažje zaposlovanje tujcev
- Delovna skupina: možnosti dodatnega financiranja SPR
- Delovna skupina: za prenovo sistema pridobitve temeljne kvalifikacije in rednega usposabljanja za poklicne voznike
- Delovna skupina za izvajanje Sporazuma o mednarodnem prevozu pokvarljivih živil in o specialnih vozilih za njihov prevoz (Sporazum ATP)
- Delovna skupina za področje zakonodaje
- Delovna skupina za koordinacijo aktivnosti sektorja prevoznitva na območju RS
- Delovna skupina za vzpostavitev malih logističnih centrov in v tem okvirju varovanih parkirišč za tovorna vozila
- Področni odbor za poklicne standarde »Storitve«.

K aktivnemu delu v delovnih skupinah in odborih so bili povabljeni vsi člani sekcije.

Izvedenih je bilo 8 rednih sej upravnega odbora, ena izredna seja, dve dopisni seji in en sestanek prevoznikov, ki opravljajo dejavnost prevoza potnikov. Sklican je bil tudi zbor prevoznikov, ki opravljajo dejavnost cestnega prevoza potnikov.

Na sekciji smo izvedli 1.140 strokovnih svetovanj članom zborničnega sistema in območnim zbornicam.

Članom sekcije je bilo poslanih 91 strokovnih informacij iz področja cestnega transporta.

Zakonodaja

V letu 2020 je sekcija aktivno spremljala zakonodajo, ki se nanaša na sektor cestnih prevozov blaga in potnikov ter podajala predloge in pobude za spremembe posameznih predpisov tako na nacionalni, kot tudi na evropski ravni.

Pristojnim institucijam so bili podani predlogi za spremembo:

- Uredbe (EU) št. 2020/698 o posebnih in začasnih ukrepih zaradi izbruha COVID-19 glede obnovitve in podaljšanja nekaterih potrdil, spričeval, licenc, dovoljenj in pooblastil ter odloga nekaterih rednih preverjanj in rednih usposabljanj na nekaterih področjih prometne zakonodaje;
- Zakona o prevozih v cestnem prometu in Pravilnika o licencah za opravljanje prevozov v cestnem prometu ter Zakona o prevoznih pogodbah v cestnem prometu (ukrepi za boj proti nelojalni konkurenci in dodatni pogoji za pridobitev licence za opravljanje mednarodnih prevozov v cestnem prometu, dodatne zahteve glede sedeža podjetja in upravljavca

prevoza, jasnejša opredelitev prevozne pogodbe-prepoved naklada/razklada, obvezne sestavine računa za opravljeno storitev prevoza, prevoz embalaže (palete, zabojniki,.. naj se smatrajo kot prevoz tovora, nasprotovanje novim oblikam prevozov npr. Uber);

- Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozih (za voznike v gradbeništvu se predlaga 6-mesečno referenčno obdobje glede izračunavanja povprečnega delovnega časa mobilnega delavca);

- Zakona o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije COVID-19 (PKP1-2) in Zakona o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (PKP3 – PKP7)

- Zakona o pravilih cestnega prometa (zaseg motornih vozil – ločiti postopek vozila in voznika, odprava časovne omejitve parkiranja tovornih vozil na počivališčih ob AC in HC);

- Zakona o cestah (ureditev področja odvoza pokvarjenih in poškodovanih vozil z AC in HC)

- Zakona o cestnini (znižanje glob za napake voznikov v postopku cestninjenja, v primeru napake voznika pri rokovanju z DARS-go napravo naj se uvede t.im.« samo-prijava«, za plačilo cestnine naj se upošteva tudi garancija zavarovalnice);

- Pravilnika o določitvi površinskih standardov za prijavo prebivališča (voznike v mednarodnem cestnem prometu naj se uvrsti med izjeme)

- Odredbe o določitvi poklicev, v katerih zaposlitev tujca ni vezana na trg dela (poleg voznika tovornega vozila naj se vključi tudi voznik avtobusa);

- Odredbe o omejitvi prometa na cestah v RS;

- Smernice za zagotovitev neprekinjenega pretoka blaga z zelenimi voznimi pasovi;

- Uredbe o uvedbi enotne vozovnice GJS-IJPP (predlogi v smeri zaščite manjšega prevoznika in podana zahteva za neposredno podeljevanje koncesij, kot to omogoča Uredba (ES) št. 1370/2007);

- Aneksi h koncesijskim pogodbam avtobusnim prevoznikom, ki izvajajo GJS-IJPP;

- Dogovora o višini minimalne cene in največjega nadomestila na kilometer za izvajanje GJS-JPP;

- Razlago devete alineje 1.1 točke Dela A Priloge II Pravilnika o delih in opremi vozil (največja dovoljena dolžina skupine vozil, prirejene posebej za prevoz vozil);

- Higijenska priporočila za izvajanje javnega prevoza potnikov (za vse oblike prevozov),

- Odloka o odrejanju in izvajanju ukrepov, povezanih s preprečevanjem širjenja COVID-19, na mejnih prehodih na zunanji meji in na kontrolnih točkah na notranjih mejah RS;

- Odloka o začasni prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev neposredno potrošnikom na področju voznikov in vozil v Republiki Sloveniji;
- Odlok o začnih omejitvah in načinu izvajanja prevoza potnikov na ozemlju Republike Slovenije;
- Odloka o začasni delni omejitvi gibanja ljudi in prepovedi zbiranja ljudi zaradi preprečevanja okužb s SARS-CoV-2;
- Odloka o določitvi pogojev vstopa v Republiko Slovenijo zaradi zaježitve in obvladovanja nalezljive bolezni COVID-19;
- Odloka o omejitvah in načinu izvajanja ponujanja in prodajanja blaga in storitev neposredno potrošnikom na področju voznikov in vozil;
- Navodila za začasno ureditev vstopa poklicnih voznikov in drugih delavcev, ki so na začasnem ali stalnem delu v RS in se vračajo po odsotnosti v času vikenda ali dopusta preko meje z RH v RS;
- Uredbe o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino

Aktivnosti Sekcije za promet

Sekcija je za reševanje aktualne problematike članov izvedla številne aktivnosti:

- podani so bili predlogi in pobude glede učinkovitega izvajanja zimske službe;
- ministrstvu, pristojnemu za delo je bil posredovan poziv za reaktivacijo Komisije pri ZPIZ, ki bo odločala o ugotovitvi delovnih mest, na katerih je obvezna vključitev v poklicno zavarovanje;
- pridobljeno mnenje MDDSZ, da zakonska podlaga za plačevanje prispevkov obveznega dodatnega poklicnega zavarovanja sicer obstaja (1. odst. 413. čl. ZPIZ-2) in potrjuje stališče sekcije, da je vprašljiva legitimnost oblastnega ukrepanja zoper delodajalce v trenutku, ko podlage, na katero je to ukrepanje oprto, ni mogoče preveriti na v zakonu predviden način,
- na MZI je bila podana pobuda za ponovno imenovanje vladna delovna skupina za reševanje problematike slovenskih prevoznikov zaradi dolgih čakalnih dob za tovorna vozila in avtobuse na mejnih prehodih;
- izvedeno javno povabilo k oddaji ponudb za nakup pnevmatik;
- podana pobuda za dvig zneska subvencioniranja nakupa ekonomičnejših pnevmatik (iz 35 EUR na 70 EUR)
- nasprotovanje vsakršni podražitvi cestnine in ukinitve rabatov pri poplačniškem sistemu plačevanja cestnine;
- podana pobuda za znižanje oz. oprostitev cestnine za vozila na plin ali dvogorivni sistem;
- podani predlogi glede davčne politike korigiranja cene goriva, investicijskih olajšav, razvoja in izgradnje malih logističnih centrov, intermodalnih logističnih centrov, varnih in varovanih parkirišč;
- podane pobude za takojšen pristop k reševanju problematike umeščanja objektov v prostor;
- izvedene ankete prevoznikov glede potreb dovolilnic zaradi Brexita;

- aktivno sodelovanje v projektu »Stroškovna analiza cestnega tovornega prometa«;
- podana je bila zahteva po spremembi sistema izobraževanja voznikov (zahteva se kvalitetnejše obvezno usposabljanje) ter uvedba vajeniškega sistema za poklic voznika;
- reševanje problematike vpisa začasnega naslova za voznike, državljane tretjih držav, ki opravljajo mednarodne prevoze v cestnem prometu;
- Luki Koper posredovan predlog za poenostavljen postopek pridobitve letnih dovolilnic in podana pritožba glede nedelovanja elektronskega sistema na kontejnerskem terminalu;
- Luki Koper posredovan predlog za podaljšanje dovolilnic voznikom za vstop v območje pristanišča;
- za ohranjanje delovanja podjetij in ohranitev delovnih mest v panogi cestnih prevozov podan predlog za sprejem ukrepa preko SID Banke in Republike Slovenije, da dogovorita mehanizem finančnega inženiringa v višini 35 mio EUR;
- aktivnosti za zagotovitev državnih sredstev za namen sofinanciranja nakupa tovornih vozil in avtobusov na plin ali dvogorivni sistem, pnevmatik, IT tehnologije, novih tovornih vozil in avtobusov, nadgradnjo vozil z aerodinamičnimi deli;
- Ministrstvu za infrastrukturo podane zahteve za ureditev področja izvajanja GJS-IJPP) ter podana zahteva za neposredno podeljevanje koncesij malim prevoznikom, kot to omogoča uredba ES št. 1370/2007;
- za reševanje problematike prevoza potnikov v cestnem prometu je bil sklican zbor prevoznikov in imenovan novi Odbor avtobusnih prevoznikov;
- podana pobuda za najem DARSovih zemljišč ob avtocestnem križu za namene izgradnje parkirišč, varovanih in varnih parkirišč in logistične infrastrukture;
- za boj proti nelojalni konkurenci na trgu cestnih prevozov je bil organiziran sestanek z nadzornimi organi;
- Aktivnosti za pridobitev poslovnih parterjev sekcije za promet.

V letu 2020 smo bili zaradi epidemije koronavirusa COVID-19 tudi na področju logistike in cestnih prevozov soočeni s številnimi nepredvidljivimi izzivi, kajti pogoji za izvajanje mednarodnih prevozov so se dobesedno spreminjali iz dneva v dan. Tudi v času največje zdravstvene krize so cestni prevozniki poskrbeli za nemoteno oskrbo slovenskega trga in industrije.

Na pobudo Sekcije za promet je minister za infrastrukturo imenoval delovno skupino za koordinacijo aktivnosti sektorja prevoznništva na območju Republike Slovenije. Delovna skupina je zadolžena za nemoten pretok informacij med institucijami in sektorjem prevoznništva, usklajevanje izvajanja ukrepov, s ciljem zagotavljanja nujnega delovanja sektorja prevoznništva in seznanjanja z ukrepi drugih držav. Delovna skupina se je prvič sestala 20. marca 2020. Do konca leta je bilo izvedenih 110 avdio in video-sestankov, na katerih se je reševala aktualna problematika oz. vodile številne aktivnosti, med drugim tudi:

- problematika izdaje delovnih dovoljenj za voznike,
- možnost registracije vozil (predvsem novih),
- odjava vozil zaradi možnosti uveljavitve vračila dela letne dajatve,
- odprava splošne prepovedi prometa za težka tovorna vozila (sprostitvev tovornega prometa),
- podaljšanje veljavnosti strokovne usposobljenosti za voznika,
- možnost vstopa v BIH s potnim listom,
- možnost odstopanja od predpisanih maksimalnih časov voženj in minimalnih časov počitka za voznike,
- postopek ureditve rednega pregleda gasilnih aparatov pri prevozu ADR,

- režim izvajanja nujnih prevozov,
- sprejem protokola »Konvoji«, na podlagi katerega so se organizirali tranzitni prevozi preko RS,
- priznavanje pretečenih delovnih dovoljenj voznikov,
- nabor ukrepov za pomoč gospodarstvu (sektor cestnega prevoza)
- možnost prehajanja meje za voznike, ki se koncem tedna vračajo domov (v tretje države),
- podaljšanje veljavnosti certifikatov »ADR«,
- problematika prevozov ilegalcev,
- težave pri vstopu v Luko Koper (zahtevana dodatna zaščitna oprema),
- posebni ukrepi za finančno pomoč prevoznikom, ki izvajajo občasne prevoze potnikov in posebne linijske prevoze,
- sprostitev slovenskih prevoznikov brez posebnih prepustnic skozi ozemlje Hrvaške,
- ozaveščanje prevoznikov in voznikov za spoštovanje zaščitnih ukrepov proti širjenju epidemije,
- možnosti prevozov sezonskih delavcev iz tujine,
- prednostno carinjenje nujnega blaga,
- poziv avstrijski strani za sprejem ukrepov, ki bodo pripomogli k hitrejšemu izvajanju mejne kontrole (kovid ukrepi),
- poziv za odprtje vseh počivališč in bencinskih servisev vzdolž AC križa,
- uvedba evropskega dokumenta za identifikacijo delavcev v prevozništvu,
- odpiranje/zapiranje nekaterih mejnih prehodov (Holmec, Hodoš, Robič, Čepinci, Jezersko) ter sprejem režima vstopa in izstopa tovornih vozil na večjih MP,
- dolge čakalne dobe na srbsko-hrvaški meji (Tovornik/Šid, Batrovci/Bajakovo), in na MP Obrežje in Gruškovje,
- zapleti na MP Jelšane pri prehajanju meje za voznike v mednarodnem cestnem prometu,
- možnost registracije vozil, ki se uporabljajo v gradbeništvu,
- pomoč srbskim državljanom pri vračanju v matično državo,
- spremljanje informacij nacionalnih kontaktnih točk EU,
- vročanje uradne pošte delavcem v tujini,
- zaustavitev izvajanja konzularnih postopkov,
- način izvajanja teoretičnega dela vozniških izpitov in delovanja šol voženj,
- spoštovanje smernic EK in vzpostavitev t.im. »zelenih pasov«,
- režim izvajanja taksi prevozov v sosednje države,
- možnosti prevzema osebnih dokumentov na UE (ureditev za voznike, ki so pretežni del časa preživili v »rdečih državah«),
- omejevanje tranzita države,
- posebne dodatne zahteve za vstop v države EU (kovid ukrepi posameznih držav),
- odpiranje mej za turizem,
- možnost oddaje elektronske vloge za pridobitev dovoljenja za izvedbo izrednih prevozov,
- režim prevozov potnikov z vozili do 1+8 sedežev,
- možnost sklenitve sporazuma za cestne prevoze z Mongolijo,
- sproščanje mednarodnega cestnega potniškega prometa,
- delovanje tujih konzularnih predstavništev,
- težave pri ureditvi začasnega prebivališča voznikov v mednarodnem cestnem prometu (UE Ribnica, Kočevje, Grosuplje),
- pridobivanje delovnih dovoljenj na DKP rdečih držav,
- zlorabe izjem pri prehajanju meje voznikov, ki se odpravljajo domov v času vikendov,

- na podlagi pridobljenega negativnega kovid testa naj se odpravi karantena,
- pobuda za medresorski sestanek na temo pridobitve delovnih dovoljenj za voznike,
- enotno EU priznavanje veljavnosti dokumentov,
- prevoz s kombiniranimi vozili v države EU,
- izvajanje tehničnih pregledov, delavnice za tahografe in avtošole (Odlok o omejitvah ponujanja in prodaje blaga in storitev potrošnikom,)
- zlorabe A1 potrdila.

Sodelovanje Sekcije za promet z lokalnimi skupnostmi

- Ministrstvu za infrastrukturo je bila podana pobuda za možnost dostopa tovornih vozil iz iz smeri Vučja vas – Ljutomer – Ormož - Središče ob Dravi in Lendava – Mursko Središče - Čakovec - Središče ob Dravi. Predlog za sprostitev tovornega prometa na navedeni relaciji je podala Občina središče ob Dravi.

Mednarodne aktivnosti Sekcije za promet

Sekcija za promet je tudi v letu 2020 aktivno sodelovala s tujimi prevoznimi združenji, ki so si poleg skupnega reševanja problematike sektorja cestnega prevoznitva, nudile medsebojno pomoč.

Sekcija za promet je aktivno sodelovala v projektu »ETIS – The European Travel Information and Authorisation System« (nove zahteve pri evidentiranju potnikov pri prehajanju državne meje).

Na Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije so se sestali predstavniki slovenskih in hrvaških reprezentativnih združenj, ki zastopajo interese cestnih prevoznikov, Sekcija za promet pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije, Sekcija za prevoz blaga pri Gospodarski zbornici Slovenije, Obrtnička komoria Hrvatske in Udruga hrvatskih cestnih prijevoznika. Predstavniki slovenskih in hrvaških reprezentativnih združenj so sprejeli dogovor za reševanje problematike slovenskih in hrvaških prevoznikov zaradi dolgih čakalnih dob za tovorna vozila in avtobuse na mejnih prehodih. Dogovor je bil posredovan pristojnima ministrstvom za promet obeh držav.

Natalija Repanšek
Sekretarka sekcije za promet

Peter Pišek
Predsednik Sekcije za promet